

4/8/2013

HABER 701K

Sevim NADİR

Hayat bir oyun

ÇOCUKLUĞUMUZDAN söz açıldığında en çok arkadaşlarımızla oynadığımız oyunlar aklımıza gelir. O anları genelde gülümseyerek hatırlarız. Oyun oynamak yaşantımızda önemli bir yere sahipti. Bizim oynadığımız oyunlar bazen fantastikti, bazen gerçek yaşamla ilgiliydi ve bizi bir şekilde hayata hazırlardı. Sunay Akın'ın oyuncak müzesiyle herkese bunları hatırlatmak istediğini düşünüyorum. **Günlük koşuşturmalarımız içinde oyunları ve oynadığımız zamanları unutuyoruz.**

Her oyun kendi içinde bir düzen gerektirir ve biz oynarken o düzene uygun hareket etmeye çalışırız. Herkesin belli rolleri vardır ve o rolün hakkı verilmeye çalışılır. Verilmezse bir dahaki oyunda o rol onun elinden alınıp başka bir arkadaşına verilir. Oyunun kuralları bunu gerektirir. Hangi oyun olursa olsun oyuncular en iyi kendileri oynamaya ve grup içerisinde vazgeçilmez olmaya çalışır.

ÇOCUKLARINIZ KİMİ MODEL ALIYOR?

En çok oynanan oyunları düşünelim. Erkekler futbol ve savaşıklık, kızlar öğretmencilik ve evcilik gibi fiziksel durumlarına ve toplumun belirlediği rollere göre oyunlar oynar. Her oyunun bir lideri vardır. Bu genellikle doğal bir şekilde gelişir, zaten doğal olmazsa sistem bir süre sonra arızalanır ve lider değişikliğine gidilir. **Çocuklar liderin davranışlarını beğenmezse bunu hemen belli eder ve böylece kendilerine ait ilk haklardan 'seçme hakkı'nı kullanırlar.** Evcilik, hem erkek hem de kız çocuklarının en çok beraber oynadığı oyunculardır. Burada liderliği çoğunlukla kızlar ele alır ve herkesin rollerini belirlerler. Mutlaka anne, baba ve çocuk, bazen komşular, arkadaşlar da oyuna dahil olur. Oynanan aile genellikle kendi ailelerinin birer modeli olsa da, bazen televizyonda izledikleri ya da özendikleri bir aile modeli de olabilir. Çocukların oyunlarından onların hayatları ve hayalleriyle ilgili ciddi veriler alırız.

Size bir soru sormak istiyorum. Sizce çocuklarımız evcilik oynarken sizi mi model almıştır yoksa hayallerindeki aileyi mi? Bu soruyu biraz genişletirsem sizi mi model almasını isterdiniz yoksa başka bir aileyi mi? Sizi model almasını istiyorsanız, siz ailenize güveniyorsunuz, anne ya da babalığınızı beğeniyorsunuz yani bir oyun içerisinde oynamak sizi rahatsız etmeyecek demektir. Hayallerini oynamasını daha çok istiyorsanız aslında siz de ailedeki rollerinizden çok memnun değilsiniz demektir.

SİZ HANGİ ANNE-BABAYI OYNADINIZ?

Çocuklar genelde başka anne-baba rollerini oynuyorsa, evlerindeki ortamda çok mutlu olmadıklarını anlayabiliriz. Buradan şunu da çıkartabiliriz; çocuk evdeki olaylardan kendini uzak tutmak istiyordur ama bunu sadece oyunda başarabilir, gerçek hayatta o aile ve evin içinden kaçamaz. **Biz çocuklara bunu sorarız; "Bir aile oyunu oynasak nasıl bir anne-babayı oynamak istersiniz?" diye...** Eğer çocuk "Annem gibi" ya da "Babam gibi" diyorsa ailenin yapısı hakkında çok çabuk bilgi sahibi oluruz. Eğer çocuk başka anne-babayı oynamak istiyorsa, aile yapısı hakkında farkında olmadan dikkatimizi çekiyor demektir.

Şimdi size ikinci soruyu soruyorum. Siz evcilik oynarken hangi anne-babayı oynadınız? Kendi anne-babanızı mı yoksa kafanızdaki ideal anne-babayı mı? **Nasıl bir anne ya da baba olmak istiyordunuz hatta nasıl bir eş olmak istiyordunuz? Oyunlarınızdaki eş, anne, baba olabildiniz mi? Anne-babanızda beğenmediğiniz hatta oyunlarınıza bile sokmadığınız hangi özellikleri yapıyorsunuz veya yapmıyorsunuz?**

Hayatımızda uygulamamız ve hakkını vermemiz gereken bir sürü rol var. İyi bir eş, iyi bir ebeveyn, iyi bir çalışan, iyi bir evlat olmak gibi... Hepsinde gerçekten iyi miyiz veya iyi olup olmadığımızın farkında mıyız? **Peki hepsinde iyi olmak mümkün mü?** Bu durum hangi cinsiyetten olursak olalım bizim için zor ve stres yaratan bir durum. **Oyunlarımızda iyi olmadığımızda, bir dahaki oyunda o rolü alamayız ama gerçek hayatta o rolün hakkını veremediğimizde ne oluyor?** Bizi o oyunun dışına kim çıkaracak ve biz bunu kabul edebilir miyiz?

KAYBEDİLEN HER OYUN BİR FIRSAT

Evcilik oynarken ne kadar mutluyduk, istediğimiz zaman oyunu bozan kişi ya da durumu değiştirebiliyorduk ama şimdi öyle mi? "Sen kurallara uygun oynamıyorsun, seni çıkarıyorum" diyebiliyor muyuz? Bunun kolay olmadığını farkındayız. Onu değiştiremiyorsak kendi rolümüzde değişiklik yapıyoruz. Bu şekilde devam ediyoruz ama bu durum bir oyun kadar kısa sürmediği için bir süre sonra yük oluyor. Aldığımız bir kilo domates bile yolumuz uzaksa bize yük oluyor. **Ya hayatımızdaki yükler? İşin içinden çıkamadığımızda, her şey ağır geldiğinde çok çok "Ben oynamıyorum artık" diyoruz ama ya giden yıllarımız, emeklerimiz, bizden gidenler... Yine de yaşadığımız her şey götürdüklerinin yanında bir şeyler de getirir, o getirdikleriyle bundan sonraki yaşantımız için neler yapabiliriz diye düşünerek moralimizi yüksek tutalım.** Hayat da aslında bir oyun kadar kısa. **Oyunlar hep mutlu bitmez ama kaybedilen her oyun diğeri için hazırlanma, eksiklerimizi tamamlama fırsatı verir.**

Hayallerinizde ve oyunlarınızda artık gerçek sizi oynatmanız dileğiyle...